

Plan van aanpak versnelling sanering asbestdaken

Samenvatting

Per 1 januari 2024 geldt zeer waarschijnlijk een landelijk verbod voor alle asbestdaken. Het verbod op asbestdaken is aangekondigd vanwege de gezondheidsrisico's van asbestdeeltjes in de omgeving van verweerde asbestdaken. Daarnaast bestaat er extra risico voor de omgeving bij incidenten met asbestdaken, zoals brand, storm en hagel. Indien de omgeving moet worden opgeruimd en afgezet kan dat aanzienlijke financiële consequenties voor lokale overheden en omliggende pandeigenaren hebben. Het kunnen voldoen aan het verbod op asbestdaken is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van eigenaren. De opgave is echter dusdanig groot dat hier gesproken kan worden van een maatschappelijke opgave.

Op landelijk en provinciaal niveau zijn plannen ontwikkeld in het kader van het asbestdak verbod. Uitgangspunt van deze plannen is een versnelling van de sanering van de asbestdaken samen met betrokken (markt) partijen, intermediaire organisaties en pandeigenaren. Inzet van gemeenten wordt ondersteund en wordt verwacht gezien de huidige en toekomstige toezichthoudende en handhavende taken op het gebied van asbestverwijdering respectievelijk het verbod op het hebben van een asbestdak.

De provincie Overijssel heeft met input van betrokken partijen eind 2016 een plan van aanpak asbestdaken opgesteld en een budget gereserveerd voor drie jaar van in totaal 4 miljoen euro voor advies en ondersteuning van de 25 Overijsselse gemeenten. De provincie verwacht dat dit plan samen met de betrokken partijen en de Overijsselse gemeenten leidt tot een versnelling in de aanpak van asbestdaken en tot positieve effecten op het gebied van de werkgelegenheid, leefomgeving en verduurzaming van panden.

De asbestopgave in de gemeente Raalte kan de gemeente onmogelijk op eigen kracht oplossen. Er zal hierin samengewerkt moeten worden met allerlei andere partners. Wij kiezen er voorlopig voor te participeren in het provinciale plan van aanpak en in de aanpak om te komen tot een versnelling van de sanering. Er is voor de aanpak binnen de gemeente Raalte tot 2024 budget vrijgemaakt voor enerzijds een bijdrage in de verwijdering van asbestdaken en anderzijds voor het gratis storten van asbest door particulieren. Particulieren kunnen in plaats van een bijdrage in de verwijdering van een asbestdak kiezen voor een box met alle benodigde materialen om het asbestdak te kunnen verwijderen. Hiermee hopen wij de sanering van asbestdaken te versnellen.

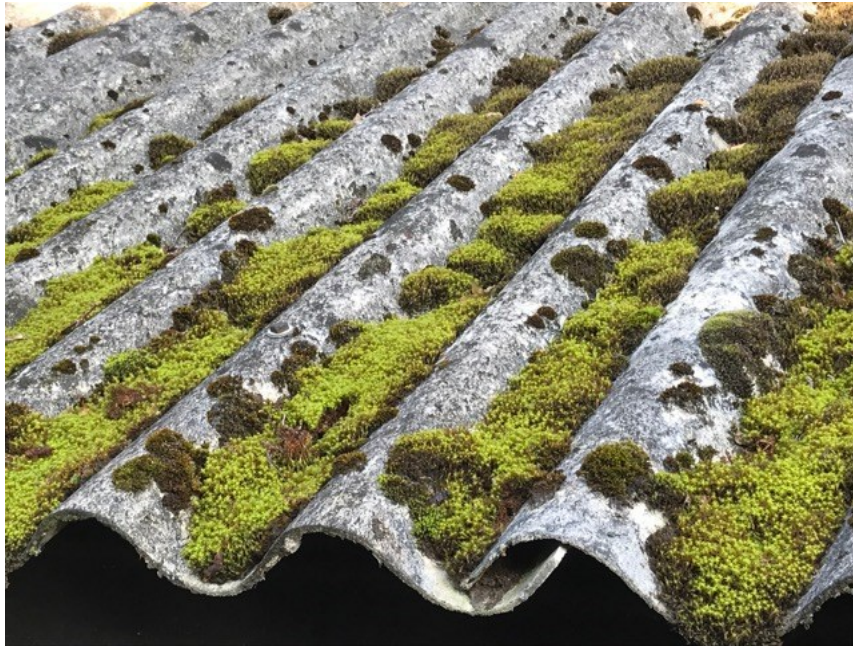
De focus zal de komende periode liggen op:

1. inventarisatie en monitoring;
2. bewustwording en communicatie;
3. toezicht en handhaving.

Samenvatting

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	7
Hoofdstuk 2	Inzet betrokken partijen	9
2.1	Het Rijk: Programmatische Aanpak Asbestdaken	9
2.2	De provincie Overijssel: Plan van aanpak asbestdaken Overijssel 2016-2019	9
2.3	Rol gemeente Raalte	11
2.4	Bedrijven en branchevertegenwoordigers	11
Hoofdstuk 3	Plan van aanpak	13
3.1	Uitgangspunten	13
3.2	Ambities	13
3.3	Aanpak	13
3.3.1	Inventarisatie en monitoring	13
3.3.2	Communicatie en informatieverstrekking	14
3.3.3	Toezicht en handhaving	19
3.4	Financiën	20
Bijlagen:		
Bijlage 1	Fasen asbestverwijdering	23
Bijlage 2	Betrokken bedrijven en branchevertegenwoordigers	25

Hoofdstuk 1 Inleiding

Met ingang van 1 januari 2024 worden asbestdaken in Nederland zeer waarschijnlijk verboden. Daartoe is, op basis van een recent advies van de Raad van State, een voorstel voor wetswijziging van de wet Milieubeheer bij de Tweede Kamer ingediend. Het voorstel wordt waarschijnlijk rond de zomer van 2018 in de Tweede Kamer behandeld.

Achtergrond asbestverbod

Asbest is een verzamelnaam voor een aantal in de natuur voorkomende mineralen (silicaten), die zijn opgebouwd uit fijne, microscopisch kleine vezels. Deze kunnen zo fijn zijn dat zij niet met het blote oog waar te nemen zijn. Asbest is een delfstof die wordt gewonnen in onder andere Zuid-Amerika, Rusland en Canada.

Het verbod voor asbestdaken is aangekondigd vanwege de gezondheidsrisico's van asbestdeeltjes in de omgeving van verweerde asbestdaken. Deze daken zijn voor 1994 toegepast en zijn in 2024 minimaal 30 jaar oud. De verwerking begint vanaf 20 jaar en gaat steeds sneller.

Extra risico voor de omgeving kan optreden bij incidenten met asbestdaken, zoals brand, storm en hagel, met daarnaast ook aanzienlijke financiële consequenties voor lokale overheden en omliggende pandeigenaren indien de omgeving moet worden afgezet en opgeruimd.

Het verbod zal gelden voor asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht. Bijvoorbeeld golfplaten en dakleien. Het verbod gaat niet voor boeidelen, dakgoten, gevelpanelen en asbesthoudend materiaal aan de binnenkant van gebouwen gelden. Er zijn momenteel in Nederland en ook in de gemeente Raalte nog veel asbestdaken aanwezig. Voor heel Nederland gaat het om ruim 120 miljoen m², voor Raalte – volgens de recentste inventarisatie - om ruim 800.000 m².

Rol gemeente

In artikel 1 van de Woningwet is opgenomen dat de eigenaar van een bouwwerk er zorg voor draagt dat er geen gevaar voor de gezondheid ontstaat. Het vervangen van daken is dus een verantwoordelijkheid van de pandeigenaar. Binnen de daarvoor geldende regelgeving bepaalt de eigenaar zelf hoe, wat en wanneer er iets aan het pand moet gebeuren.

De opgave is echter dusdanig groot dat hier gesproken kan worden van een maatschappelijke opgave. De gemeente is bevoegd gezag voor onder andere de Woningwet en aanverwante regelgeving. Daarnaast heeft ze verantwoordelijkheden rond volksgezondheid, veiligheid en voorlichting.

Gemeenten houden toezicht op de leefomgeving en op de gezondheidsaspecten daarvan op basis van de Wet Milieubeheer (milieuvergunningen) en de Woningwet. De gemeente is bevoegd gezag voor onder andere de Woningwet. Daarnaast heeft ze verantwoordelijkheden rond volksgezondheid, veiligheid en voorlichting. Als er na 2024 nog asbestdaken aanwezig zijn, kan de gemeente als bevoegd gezag eisen dat het dak wordt verwijderd. Wanneer men hier geen gevolg aan geeft kan de gemeente een last onder dwangsom opleggen om eigenaren te dwingen het dak te verwijderen. Ook in de tussentijd (dus nu al) is handhaving mogelijk als een dak te verweerd is en een gevaar voor de gezondheid vormt.

De toezichthoudende en handhavende taken voor asbestverwijdering, gezondheid leefomgeving en het toekomstig asbestverbod worden per 1 januari 2018 uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJsselland (OD).

Vanaf 1994 is de toepassing van asbest in Nederland verboden. Gemeenten houden toezicht op een milieuverantwoorde en gecertificeerde asbestverwijdering (incl. inventarisatie) op basis van het Bouwbesluit 2012 en het Asbestverwijderingsbesluit. Asbestverwijdering moet worden gemeld bij de gemeente. Daarnaast is er toezicht door de Inspectie SZW op de ARBO-regels rond het gespecialiseerd verwijderen van asbest.

Waarom dit plan?

In dit plan wordt geschetst waar de gemeente Raalte nu staat en welke koers wij de komende jaren gaan varen met betrekking tot de versnelling van de saneringsopgave. Tevens wordt in dit plan stilgestaan bij de financiële aspecten van de versnelde aanpak.

Gezien de grote opgave en de risico's, is er sprake van een maatschappelijke opgave die wij als gemeente actief willen oppakken om een versnelling van de sanering te bewerkstelligen.

In dit plan van aanpak wordt de aanleiding van de versnelling van de sanering beschreven en welke positie de gemeente Raalte hierin heeft en neemt; hoe we de verschillende doelgroepen willen benaderen en stimuleren tot het saneren van hun asbestdak.

Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk geeft de rol van de betrokken partijen weer: Rijk, provincie, gemeente, bedrijven en branchevertegenwoordigers die zich richten op dakvervanging, asbestverwijdering en –verwerking, bedrijven en branchevertegenwoordigers die zich richten op advisering van pandeigenaren en vertegenwoordigers van pandeigenaren. Hoofdstuk 3 geeft het eigenlijke plan van aanpak weer, waarbij eerst de uitgangspunten van de aanpak en de ambities die de gemeente heeft zijn beschreven. De aanpak zelf is onderverdeeld in inventarisatie en monitoring (3.3.1), communicatie en informatieverstrekking per doelgroep (3.3.2) en toezicht en handhaving (3.3.4). Het plan van aanpak sluit af met een overzicht van de benodigde financiën.

Het asbestdakenverbod betekent een enorme opgave voor pandeigenaren en tegelijk ook voor de verschillende overheden in hun rol als stimulator, faciliteerder en handhaver.

Op landelijk en provinciaal niveau zijn plannen ontwikkeld in het kader van het asbestdak verbod.

Uitgangspunt van deze plannen is een versnelling van de uitvoering samen met betrokken (markt) partijen, intermediaire organisaties en pandeigenaren. Inzet van gemeenten wordt ondersteund en verwacht gezien de huidige en toekomstige toezichthoudende en handhavende taken op het gebied van asbestverwijdering respectievelijk op het verbod een asbestdak te hebben.

2.1 Het Rijk: Programmatische Aanpak Asbestdaken

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu presenteerde recent een nieuwe Programmatische Aanpak Asbestdaken. In het actieprogramma wordt ingezet op drie sporen, te weten:

- bewustwording en communicatie
- optimalisatie beleid en regelingen
- quick wins en ontwikkeling aanpak in de praktijk die ontzorgt.

De uitgangspunten van het rijk zijn:

- De eigenaren van de asbestdaken zijn en blijven verantwoordelijk.
- Ondanks dat het verbod op asbestdaken in eerste instantie de verantwoordelijkheid is van de eigenaren, is er gezien de grootte van de opgave en de met asbestdaken verbonden risico's, sprake van een maatschappelijke opgave, waarin de gemeente haar rol moet nemen.
- De gemeente benut het ondersteuningsaanbod vanuit de provincie Overijssel en het Rijk.
- De gemeente werkt samen met marktpartijen, intermediaire organisaties, pandeigenaren en andere (aangrenzende) gemeenten zoals Raalte.

Subsidieregeling verwijderen asbestdaken

Tot 31 december 2019 kunnen eigenaren van een asbestdak subsidie bij het Rijk aanvragen. Per m² verwijderd asbestdak wordt € 4,50 subsidie gegeven met een maximum van € 25.000,- per eigenaar. De subsidie is alleen voor daken aan de bovenkant en zolang het budget toereikend is. Inmiddels is € 58.000.000 van de € 75.000.000 reeds beschikbaar. Het ziet er ook niet naar uit dat er meer budget komt.

Fiscale regelingen

Het verwijderen van asbestdaken wordt vaak gezien als onderhoud en als zodanig kunnen de kosten daarvan van de winst worden afgetrokken. Hetzelfde geldt voor de investeringskosten voor bv. een nieuw dak.

2.2 De provincie Overijssel: Plan van aanpak asbestdaken Overijssel 2016-2019

De provincie Overijssel heeft geen formele verantwoordelijkheid voor de verwijdering van asbestdaken. Ze wil wel bijdragen aan versnelling van de asbestdakenverwijdering in Overijssel en is samen met Limburg landelijk voorloper.

Plan van aanpak asbestdaken Overijssel 2016-2019

De provincie Overijssel heeft met input van betrokken partijen een plan van aanpak asbestdaken opgesteld dat in november 2016 unaniem door Provinciale Staten is aangenomen. De provincie verwacht dat dit plan samen met de betrokken partijen en de Overijsselse gemeenten leidt tot een versnelling in de

aanpak van asbestdaken en positieve effecten heeft op het gebied van de werkgelegenheid, leefomgeving en verduurzaming van panden.

De provincie onderscheidt vier fasen bij de verwijdering van asbest:

1. bewustwording;
2. informatieverzameling, afweging en beslissing om te (laten) verwijderen;
3. Verwijdering van het dak;
4. Verwerking van het asbest.

Per fase zijn de beïnvloedingsmogelijkheden verschillend. In **bijlage 1** zijn het doel en de rol van de provincie in de verschillende fases gegeven.

De provincie ziet voor zichzelf de volgende rollen weggelegd:

- Bijdragen aan bewustwording, informatieverspreiding en informatieverstrekking aan pandeigenaren via gemeenten.
- Faciliteren van het bedrijfsleven /partners.
- Ontzorgen van de pandeigenaren door het bevorderen van een compleet aanbod vanuit het bedrijfsleven.
- Bijdragen aan projecten met prioritaire doelgroepen.
- Bijdragen aan gebiedsgerichte projecten voor woonwijken, bedrijventerreinen en landelijk gebied.
- Bijdragen aan inventarisatie asbestdaken provincie breed.
- Bijdragen aan monitoring van de voortgang sanering asbestdaken.
- Landelijke lobby en samenwerking vanuit koploperrol provincie en ambassadeurschap gedeputeerde.
- Stimuleren van innovatieve en duurzame verwijderings- en verwerkingsmethoden in plaats van storten.

De provincie verwacht van de gemeenten inzet op de volgende onderdelen:

- Communicatie en informatieverstrekking aan pandeigenaren.
- Inventarisatie van de asbestdaken samen met provincie.
- Monitoring voortgang van de saneringen van asbestdaken samen met de provincie.
- Aanpak van asbestdaken op gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed.
- Faciliteren van projecten met prioritaire doelgroepen:
 - a. panden met groot risico op gezondheidsschade en/of maatschappelijke schade:
 - panden met publieksfunctie in de bebouwde kom (incl. woonfunctie);
 - oudere bedrijfspanden gelegen in de bebouwde omgeving;
 - b. panden met financieel gezonde eigenaren met koppelkansen m.b.t. andere doelen (zoals kwaliteitsbevordering omgeving, verduurzaming, werkgelegenheid);
 - c. pandeigenaren met geringe financiële draagkracht. Dit betreft relatief veel stoppende of voormalige agrarische ondernemingen en particulieren in het landelijk gebied.
- Faciliteren gebiedsgerichte projecten in woonwijken, bedrijventerreinen, agrarisch gebied, waarbij ook gedacht wordt aan het creëren van mogelijkheden in het kader van plattelandsregelingen, zoals vrijkomende agrarische bebouwingen (VAB), rood voor rood en kwaliteitsimpuls groene omgeving (KGO).
- Toezicht en handhaving op gezondheidsrisico's leefomgeving, asbestverwijdering en preventief toezicht asbestverbod.

Bijdrage

Ze heeft hiervoor in totaal 4 miljoen euro gereserveerd voor drie jaar, voor advies en ondersteuning van de 25 Overijsselse gemeenten, gemiddeld dus € 50.000 per gemeente. Dit budget wordt met name ingezet

om de gemeenten te adviseren over de aanpak en te lobbyen bij het Rijk om duidelijkheid in de regelgeving en om meer budget voor de sanering van asbestdaken. De provincie ondersteunt de gemeenten door het opzetten van een toolbox met voorbeeld-aanpakken, -brieven, -programma's voor bijeenkomsten e.d. Ook heeft zij de inventarisatie van de asbestdaken voor haar rekening genomen. De provincie draagt niet bij in de daadwerkelijke verwijdering van asbestdaken.

2.3 Gemeente Raalte

Ondanks dat het verbod op asbestdaken in eerste instantie de verantwoordelijkheid is van de eigenaren, is er gezien de omvang van de opgave en de met asbestdaken verbonden risico's, sprake van een maatschappelijke opgave, waarin de gemeente haar rol moet nemen. De asbestopgave kan de gemeente Raalte onmogelijk op eigen kracht oplossen. Er zal samengewerkt moeten worden met allerlei partners. Wij kiezen er daarom voor om te participeren in het provinciale plan van aanpak.

Naast de ruimere ruimtelijke mogelijkheden, zoals beschreven in de Beleidsnota Erven in Beweging, heeft de gemeenteraad tot 2024 budget vrijgemaakt om de sanering van asbestdaken te versnellen.

Subsidieregeling

Vooruitlopend op dit plan van aanpak heeft de gemeenteraad op 9 november 2017 tot 2024 budget beschikbaar gesteld voor een bijdrage (€ 1,=/m²) aan de verwijdering van asbestdaken en aan het gratis storten van asbest door particulieren. Particulieren die zelf hun dak saneren kunnen kiezen voor een veiligheidspakket, waarin alle benodigde materialen zitten om het dak met twee personen veilig te saneren. Daarnaast is het storten van de asbestplaten voor particulieren die het asbestdak zelf hebben verwijderd, per 1 januari 2018 gratis geworden.

2.4 Bedrijven en branchevertegenwoordigers

De verschillende bedrijven die zich richten op asbest en het saneren ervan zijn de volgende:

- Asbestonderzoek bedrijven
- Asbestsaneringsbedrijven
- Aannemers in de bouw vervangen asbestdaken
- Groot- en detailhandel bedrijven
- ROVA
- Asbestverwerkingsbedrijven

Bedrijven en branchevertegenwoordigers die zich richten op advisering van pandeigenaren zijn:

- banken, accountants,
- bouw- en huisvestingsadviseurs
- bedrijfsadviseurs van ketenpartijen (zoals veevoederfabrikanten en zuivelproducenten).

Zij hebben veel invloed op de bewustwording, informatievoorziening en inzicht in de technische en financiële mogelijkheden voor dakvervanging. Ook verzekeraars hebben veel invloed op de beslissing om een asbestdak al dan niet te vervangen: steeds meer verzekeraars beperken de dekking van schade door een asbestdak.

In **bijlage 2** is ingegaan op de rol en inzet van vertegenwoordigers van pandeigenaren, bedrijven en branchevertegenwoordigers die zich richten op advisering van pandeigenaren en op bedrijven en branchevertegenwoordigers die zich richten op dakvervanging, asbestverwijdering en –verwerking. Veel pandeigenaren willen graag worden ontzorgd. Daarop springen diverse bedrijven in, zoals Asbest Service Salland uit Broekland en Asbestschakel uit Hengelo, met een one-stop-shop-concept. Ook daar wordt in deze bijlage ingegaan.

Hoofdstuk 3 Plan van aanpak

De provincie Overijssel heeft bureau Readaar opdracht gegeven om te inventariseren hoeveel daken asbestverdacht zijn. Op basis van luchtfoto's uit 2017 en aanvullende informatie, komt het bureau voor de gemeente Raalte op bijna 3500 asbestverdachte daken, met een gezamenlijk oppervlakte van ruim 800.000 m2. Daarmee staat de gemeente Raalte op de derde plaats in Overijssel, na Hardenberg en Hof van Twente.

3.1 Uitgangspunten

Bij de gemeentelijke aanpak asbestdaken hanteren we de volgende uitgangspunten:

- de eigenaren van de asbestdaken zijn en blijven verantwoordelijk;
- de gemeente benut het ondersteuningsaanbod vanuit de provincie Overijssel en het Rijk;
- de gemeente werkt samen met marktpartijen, intermediaire organisaties, pandeigenaren etc.;
- we sluiten aan bij andere gemeentelijke ambities en doelen, zoals bij de beleidsnota Erven in Beweging; Raalte geeft ruimte (2017);
- dit plan van aanpak richt zich op de burgers en bedrijven in de gemeente Raalte.

3.2 Ambities

Onze ambities op het gebied van het asbestdakenverbod zijn:

- de gemeente pakt de komende jaren een faciliterende en een stimulerende rol om daarmee een versnelling van de sanering van asbestdaken voor 2024 te realiseren;
- de toekomstige risico's op hoge gemeentelijke kosten voor opruimen en handhaving beperken: "vermijden is beter dan bestrijden";
- in 2024 zijn er geen asbestdaken meer in de gemeente Raalte.

Gezien de grote opgave in het buitengebied van de gemeente Raalte leggen wij daar de prioriteit. Gezien de grote gevolgen van een brand binnen de bebouwde kom gaan we ook aan die panden niet voorbij. Aangezien de gemeente een voorbeeldfunctie heeft zorgen we ervoor dat al onze panden voor 2024 vrij van asbestdaken zijn.

3.3 Aanpak

Om de hiervoor geformuleerde ambitie te halen zetten we in op:

- inventarisatie en monitoring;
- communicatie en informatieverstrekking toegespitst op de doelgroepen, en op
- toezicht en handhaving.

3.3.1 Inventarisatie en monitoring

Een goede inventarisatie is noodzakelijk voor:

- de bewustwording van de omvang van de opgave;
- de keuze van een gebied voor een gebiedsgerichte aanpak;
- benadering van individuele pandeigenaren en doelgroepenonderscheid;
- analyse voor beleid, prioritering en verantwoording;
- de monitoring van de sanering;
- basis voor de handhaving na 2024.

In 2016 heeft bureau Thorbecke in opdracht van de provincie een asbestinventarisatie voor gebouwen in het buitengebied uitgevoerd op basis van WOZ gegevens. Daaruit bleek dat het buitengebied van de gemeente Raalte ongeveer 580 objecten met een asbestdak kent; in totaal bijna 540.000 m². Daarnaast zijn er in de gemeente bedrijven op bedrijventerreinen, maatschappelijk vastgoed (zoals scholen en kerken) en particuliere schuurtjes met een asbestdak. Het aantal m² asbestdak van die categorieën was niet bekend. Ingeschat werd dat het in totaal om 600.000 m² gaat. Dit is gebruikt als basis voor het verzoek om budget voor het stimuleren van het verwijderen van asbestdaken aan de raad in het kader van de begroting 2018 e.v.

Ten aanzien van de nauwkeurigheid van de inventarisatie waren er twijfels. Daarom heeft de provincie op basis van luchtfoto's uit 2017 en BAG- en BGT-gegevens de inventarisatie opnieuw laten uitvoeren. Dit keer door bureau Readaar. De gegevens zijn in april 2018 beschikbaar gesteld aan de gemeenten. Daaruit blijkt dat de gemeente Raalte eerder rekening moet houden met in totaal 815.000 m² asbestdak (na Hardenberg met 1,3 miljoen m² en Hof van Twente met 1,1 miljoen m² asbestdak).

In totaal gaat het in de gemeente Raalte om bijna 3.500 verdachte panden ('objecten'). Daarvan liggen er ruim 2.300 in het buitengebied van de gemeente. Er zijn bijna 450 particuliere objecten kleiner dan 35 m² en 41 objecten op bedrijventerreinen als verdacht aangemerkt.

De betrouwbaarheid van de inventarisatie is 85 tot 90%. De gemeenten zijn door de provincie gevraagd om voor het eind van 2018 correcties door te voeren. Daarmee wordt de betrouwbaarheid van de gegevens hoger.

Daken die gesaneerd zijn kunnen daarna gemuteerd worden. Zowel de Omgevingsdienst als vanuit de BAG worden de gesaneerde daken doorgegeven aan de gemeente.

Eigenaren met een verdacht asbestdak gaan we gericht uitnodigen voor bijeenkomsten rond het thema asbestdak. Daarbij wordt gevraagd om aan de gemeente door te geven als het dak geen asbest (meer) bevat.

Acties inventarisatie en monitoring:

- *Voor de inventarisatie en monitoring van de hoeveelheid asbestdaken sluiten we aan bij de inventarisatie en monitoringssysteem van de provincie.*
- *Correcties worden doorgegeven door de Omgevingsdienst en/of bouwtoezichthouders. De Omgevingsdienst geeft de geaccepteerde sloopmeldingen door aan de gemeente.*
- *Een ArcGis-medewerker van de gemeente verwerkt de correcties en mutaties.*
- *Eigenaren met een verdacht asbestdak gaan we gericht uitnodigen voor bijeenkomsten rond het thema asbestdak. Doorgegeven correcties worden verwerkt in het monitoringssysteem.*

3.3.2 Communicatie en informatieverstrekking per doelgroep

Bewustwording door middel van een goede informatievoorziening is een belangrijke eerste stap voor een pandeigenaar om te komen tot de vervanging van een asbestdak. Er zijn verschillende doelgroepen en per doelgroep wordt een aparte communicatie benadering gehanteerd.

Doelgroepen

De indeling van doelgroepen (pandeigenaren) is gebaseerd op:

- omvang van het dak (mogelijkheid om al dan niet zelf te saneren);
- verspreidingsrisico asbestdeeltjes: in steden/kernen is dat hoger dan er buiten (onderscheid buitengebied en stedelijk gebied);
- publieke toegankelijkheid (al dan niet met maatschappelijke functie).

De volgende doelgroepen (pandeigenaren) worden onderscheiden:

1. pandeigenaren met asbestdak(en) tot 35 m²
2. particulieren met een dak vanaf 35 m²
3. buitengebied:
 - a. agrariërs
 - b. andere ondernemers (incl. landgoederen)
4. bedrijven op bedrijventerreinen.
5. maatschappelijk vastgoed:
 - a. niet-commercieel maatschappelijk vastgoed
 - b. commercieel maatschappelijk vastgoed;
 - c. publiek vastgoed.

De draagkrachtigheid van eigenaren is vooralsnog niet meegenomen, aangezien de ervaring elders in de provincie is dat dit geen item zou zijn. Indien dit gaande het project wel degelijk van belang blijkt, wordt hier extra aandacht aan geschonken en een aanpak voor opgesteld.

Acties voor alle doelgroepen:

- *Er is een gemeentelijke internetpagina met informatie over asbest, asbestsanering en subsidiemogelijkheden, gekoppeld aan de website van de gemeente.*
- *In huis-aan-huis bladen blijven we algemene informatie en informatie over de te nemen acties in het kader van de asbestopgave geven.*
- *Elk jaar organiseren we informatiebijeenkomsten, te beginnen in 2018.*

Bijeenkomsten

Aangezien particuliere eigenaren niet te maken hebben met fiscale voordelen, worden er twee informatiebijeenkomsten georganiseerd:

1. één voor particulieren (en maatschappelijke organisaties zonder BTW-af trek)
 2. één voor ondernemers (inclusief maatschappelijke organisaties met BTW-af trek).
- Dit jaar vinden ze plaats op respectievelijk 19 en 12 september in het HOFtheater.

Het idee is om plenair een aantal presentaties te laten geven, zoals door LTO Noord, Asbestschakel en een fiscalist en over de mogelijkheden van Erven in Beweging. Daarnaast is er een markt/beurs met diverse betrokken partijen uit de hele keten (adviseurs, saneringsbedrijven, bouwbedrijven, installateurs, verzekeraars, banken etc.). Ook diverse partners, zoals de Omgevingsdienst IJsselland, de ROVA, de Plaatselijk Belangen, de gebiedscoördinator, KRW, Heino Aktief en Salland Wonen worden hiervoor uitgenodigd.

Pandeigenaren kunnen uiteraard zelf bepalen wie hun dak gaat saneren. De gemeente ziet graag dat lokale ondernemers daarbij betrokken zijn. Daarom worden zij uitgenodigd om zich tijdens de markt te presenteren. Zij kunnen zich ook (tijdelijk en onder voorwaarden) aansluiten bij Asbestschakel. Voor ondernemers die daarvoor belangstelling hebben is er op 12 juli 2018 een aparte bijeenkomst met Asbestschakel.

Er wordt gebiedsgericht gewerkt, in ons geval tegelijk in de gemeente Raalte als in de gemeente Olst-Wijhe. Daarom vinden de informatiebijeenkomsten in de gemeente Olst-Wijhe in dezelfde weken plaats (respectievelijk op 10 en 18 september) en is de bijeenkomst voor ondernemers voor ondernemers uit beide gemeenten.

Na de informatiebijeenkomsten hebben pandeigenaren drie maanden de tijd om zich aan te melden bij Asbestschakel en vinden de keukentafelgesprekken plaats (zij bijlage 2). De gebiedsgewijze sanering door Asbestschakel is gepland in het 1^e kwartaal van 2019.

Acties voor lokale ondernemers:

- *Voor lokale ondernemers die belangstelling hebben om (tijdelijk) met Asbestschakel mee te doen, wordt voor de zomervakantie een aparte bijeenkomst georganiseerd.*

Naast de acties voor alle doelgroepen zetten we ook in op acties specifiek per doelgroep.

Ad 1. Pandeigenaren met een asbestdak kleiner dan 35 m²

Indien het dak(en) in totaal maximaal 35 m² beslaat en bestaat uit geschroefde hechtgebonden asbest(golf)platen, mag de pandeigenaar de asbestplaten zelf verwijderen. Het doel is particulieren met een asbestdak te ontzorgen. Daarbij kunnen plaatselijk belangen, de ROVA en bedrijven, zoals saneerders en dakdekkers een rol spelen. De gemeente faciliteert en ondersteunt.

Communicatie naar particulieren zal verlopen via:

- de gemeentelijke website;
- huis aan huis bladen;
- eventueel wijkgerichte bijeenkomsten en wijkgerichte projecten.

Extra acties voor zelfsaneerders:

- *Stimuleren van de sanering door een tegemoetkoming in de saneringskosten. Dit is reeds geregeld.*
- *Beschikbaar stellen van veiligheidspakketten.*
- *Stortkosten asbesthoudende dakplaten gratis maken. Dit is per 1 januari jl. geregeld.*
- *We gaan (gefaseerd) na of in buurten de behoefte is om gezamenlijk de sanering van de asbestdaken aan te pakken. Hierin kunnen de plaatselijk belangen, woningbouwcorporaties, bedrijven, zoals saneerders en dakdekkers en de ROVA een rol spelen. De gemeente faciliteert en ondersteunt.*

Woningbouwcorporaties

Woningbouwcorporaties hebben hun eigen informatiekanalen en hebben voldoende expertise om planmatig asbestdaken te verwijderen. Zij zijn landelijk verenigd en via dat kanaal goed op de hoogte van het komende verbod. Volgens de nieuwste inventarisaties gaat het in de gemeente ruimte om ongeveer 550 objecten, die bijna allemaal kleiner zijn dan 35 m².

Salland Wonen heeft in 2014 al haar panden geïnventariseerd op asbestdaken. Op basis daarvan hebben zij een plan van aanpak verwijderen asbestdaken opgesteld. Volgens de planning zijn alle panden van Salland Wonen in 2024 vrij van asbestdaken. Zij nemen de sanering van asbestdaken al jaren mee bij renovaties. Ook bij planmatig onderhoud saneren zij de asbestdaken. Het gaat dan met name om schuurtjes. De schuurtjes in eigendom van de huurder nemen zij voor de zekerheid ook mee, om te voorkomen dat de huurder t.z.t. een (gezondheids)claim bij haar neerlegt.

Extra acties voor woningbouwcorporaties:

- *Vooralsnog geen.*

Ad 2. particuliere asbestdaken vanaf 35 m2

Asbestdaken vanaf 35 m2 moeten door een erkend saneringsbedrijf worden gesaneerd. Volgens de laatste inventarisatie liggen deze daken allemaal in het buitengebied. Daar kan de particuliere pandeigenaar gebruik maken van de verruimde ruimtelijke mogelijkheden, zoals de schuur voor schuur- en de rood voor rood-regeling en het sloopfonds. Particuliere pandeigenaren (niet zijnde ondernemer) hebben geen fiscale voordelen.

Extra acties voor particuliere asbestdaken vanaf 35 m2:

- *Vooralsnog geen.*

Ad 3. Buitengebied: agrariërs en andere ondernemers (incl. landgoederen)

Agrariërs en bedrijven worden met name geïnformeerd door brancheverenigingen. Bovendien worden zij gestimuleerd door informatie van accountants, banken en verzekeraars. Dit geldt ook voor de landgoedeigenaren. Zo wil LTO Noord een project in Overijssel starten om agrariërs te stimuleren en te ondersteunen om asbestdaken te verwijderen en zonnepanelen te realiseren. Wij geven hen ruimte tijdens de informatiebijeenkomst voor ondernemers, om hun project te presenteren.

De pandeigenaren in het buitengebied kunnen gebruik maken van de verruimde ruimtelijke mogelijkheden die de Beleidsnota Erven in Beweging biedt, zoals de sloopbank, schuur voor schuur, rood voor rood en het vestigen van een niet-agrarisch bedrijf. Ook kunnen bedrijven (ondernemers) de kosten voor de sanering als 'onderhoudskosten' aftrekken van de winst en de kosten van een nieuw dak als 'investeringskosten'.

Extra acties voor buitengebied:

- *Tijdens de informatiebijeenkomsten geven we de brancheorganisaties met een asbestdaken saneringsproject de ruimte om het project te presenteren.*

Ad 4. Bedrijven op bedrijventerreinen

Vanuit een provinciale pilot konden bedrijven op bedrijventerreinen in de gemeente Raalte in 2015 een gratis dakscan krijgen. Samen met KRW en Heino Actief heeft de gemeente een brief naar alle 19 bedrijven gestuurd, die volgens een inventarisatie van TAUW (in opdracht van de provincie) een asbestdak hebben. Uiteindelijk hebben tien bedrijven in de gemeente Raalte meegedaan. Een bedrijf bleek geen asbestdak te hebben. De andere negen hebben aangegeven binnen vijf jaar te gaan saneren. De eerste daken zijn inmiddels gesaneerd. De bedrijven die niet hebben meegedaan met de pilot hebben daar diverse, vaak bedrijfseconomische, redenen voor aangegeven.

Bij de recente inventarisatie zijn 41 bedrijfspanden als verdacht aangemerkt. In overleg met de brancheverenigingen (KRW en Heino Aktief) gaan we na hoe we de bedrijven met een asbestdak (alsnog) zover krijgen dat ze het asbestdak saneren.

Acties voor bedrijven op bedrijventerreinen:

- *We gaan met de werkgeversverenigingen na op welke manier we bedrijven op bedrijventerreinen verder kunnen aanzetten tot saneren.*

Ad 5. Maatschappelijk vastgoed

Maatschappelijk vastgoed is een verzamelbegrip voor gebouwen met een publieke functie op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, welzijn, maatschappelijke opvang of zorg-medisch, zoals scholen, culturele centra, theaters, bibliotheken, opvangtehuizen, gezondheidscentra, buurthuizen, sportaccommodaties en kerken. Hier komen veel bezoekers, zodat de (gezondheids-) risico's groot zijn, zeker bij brand.

Uit de nieuwste inventarisatie zijn 14 panden met een maatschappelijke functie met een verdacht asbestdak naar voren gekomen.

a. niet-commercieel maatschappelijk vastgoed

Dit is vastgoed met een maatschappelijke functie waarbij het pand niet in eigendom is van de gemeente en de activiteiten niet hoofdzakelijk commercieel zijn. Het gaat om stichtingen en verenigingen, zoals sportverenigingen, hondenclubs, moestuinencomplexen, duivenhoudersverenigingen, kerken, buurthuizen, culturele centra/MFA's, gezondheidscentra.

De provincie wil voor deze doelgroep ondersteuning bieden. Een ambtelijke werkgroep van provincie en gemeenten heeft mogelijke handelingsperspectieven voor deze doelgroep ontwikkeld. Denk daarbij aan het houden van eigen acties, aan financieringsmogelijkheden, zoals subsidies, bijvoorbeeld gekoppeld aan duurzaamheid, fondsen/leningen en aan fiscale voordelen en aan een collectieve aanpak.

Acties voor niet-commercieel maatschappelijk vastgoed:

- *We gaan deze doelgroep actief ondersteunen. Daarbij maken we gebruik van de conclusies van de provinciale werkgroep over mogelijke handelingsperspectieven (subsidies, fondsen/leningen, eigen acties etc). Uitgangspunt blijft dat het vervangen van een asbestdak de verantwoordelijkheid is van de pandeigenaar.*

b. commercieel maatschappelijk vastgoed

Dit is vastgoed waar sprake is van bedrijfsmatige en in hoofdzaak commerciële activiteit(en) en waar een relatie ligt met een maatschappelijke functie, zoals maneges en sportaccommodaties en zwembaden die niet in eigendom van de gemeente zijn. In feite betreft dit 'gewone' bedrijven, maar met veel gebruikers. Daardoor is het gezondheidsrisico van asbestdaken hoog.

Acties voor commercieel maatschappelijk vastgoed:

- *Gezien de vele gebruikers, gaan we deze doelgroep ook actief ondersteunen. Daarvoor maken we gebruik van de conclusies van de provinciale werkgroep over mogelijke handelingsperspectieven (subsidies, fondsen/leningen, eigen acties, fiscale mogelijkheden etc).*

c. publiek vastgoed

Dit vastgoed is in eigendom van een overheid. Hieronder vallen alle gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente. Voor 2024 dienen de asbestdaken te zijn verwijderd. Ook met het oog op onze voorbeeld-functie gaan we ervoor zorgen dat al onze eigen gebouwen in 2024 asbestdaken vrij zijn.

Scholen

Het eigendom van een school berust bij het schoolbestuur, totdat de school uit het gebouw vertrekt. Dan wordt de school weer eigendom van de gemeente. De gemeente is echter volgens de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Gemeente Raalte 2015 verantwoordelijk voor de constructie van het gebouw. Asbestdaken worden gezien als een constructiefout en zijn daarom de verantwoordelijkheid van de gemeente. De gemeente Raalte kent 19 basisscholen. Daarvan zijn 8 scholen gebouwd na 1994 en bevatten dus geen asbest. In 2011 en 2012 zijn alle andere scholen geïnventariseerd op asbest. Indertijd hadden twee scholen nog een of twee fietsenstallingen met een dak van asbesthoudend golfplaat-materiaal. Die zijn rond 2014 gesaneerd. Hier ligt dus geen opgave meer.

Naast de basisscholen is de gemeente ook verantwoordelijk voor de constructie van de gebouwen van het Carmelcollege Salland. Een gebouw heeft nog een verdacht dak. Het dak daarvan wordt momenteel onderzocht op de aanwezigheid van asbest.

Eigen vastgoed

De gemeente Raalte heeft momenteel 37 gebouwen in eigendom, van gemeentehuis en gemeentewerf tot brandweerkazernes, sportaccommodaties, boerderij Strunk, jongerencentra, kerktoren en toiletgebouwen. 8 Gebouwen zijn gebouwd na 1994, vernieuwbouwd na 1994 waarbij ook het dak vernieuwd is en/of ze hebben een rieten-, een pannen- of stalen dak. Die gebouwen bevatten geen asbest. 21 Gebouwen zijn van voor 1994 en hebben meestal een plat dak met bitumen. Uit inventarisaties blijkt dat al die gebouwen geen asbestdak hebben. De resterende 8 gebouwen worden voor 2024 verkocht of gesloopt. Van een van die gebouwen (loods) is recent het asbestdak gesaneerd.

Actie voor publiek vastgoed:

- *Het 'verdachte' gebouw van het Carmelcollege wordt geïnventariseerd op de aanwezigheid van een asbestdak en indien asbest wordt aangetroffen, gaan we dat zo snel mogelijk saneren. Indien nodig komt hiervoor te zijner tijd een apart voorstel.*

3.3.3 Toezicht en handhaving

Als er na 2024 nog asbestdaken aanwezig zijn, kan de gemeente als bevoegd gezag eisen dat het dak wordt verwijderd. Wanneer men hier geen gevolg aan geeft kan de gemeente een last onder dwangsom opleggen om eigenaren te dwingen het dak te verwijderen. Hoe meer asbestdaken er dan nog zijn, hoe hoger de kosten hiervoor voor de gemeente zijn. Op dit moment kan de gemeente bij sterk verweerde asbestdaken reeds handhaven.

Sinds 1 januari 2018 voeren de medewerkers van de Omgevingsdienst IJsselland (OD) de milieucontroles uit. De toezichthouders hebben het al erg druk met de vele sloopmeldingen voor het saneren van asbestdaken uit de gemeente Raalte (en Hardenberg). Volgens hen speelt daarin mee dat er in de gemeente Raalte vier erkende asbestsaneerders zijn.

De toezichthouders hebben ook een belangrijke informerende en voorlichtende rol. Bij milieucontroles wijzen zij de eigenaren op de komst van het asbestdakenverbod en op mogelijkheden om versneld te saneren.

VNG Standpunt

De VNG staat achter het asbestdakverbod, maar heeft nog wel vragen over de haalbaarheid en het handhaven. Het kan niet zijn dat het enkel aan gemeenten wordt overgelaten om het doel te halen dat alle asbestdaken per 2024 zijn verwijderd.

Als de subsidie te laag of uitgeput is of als bewoners/eigenaren geen geld hebben, dan is alleen handhaven geen oplossing. De keus wel of niet te handhaven is per definitie een lokale afweging. Hier volgen nog gesprekken over met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Acties toezicht en handhaving:

- In de acceptatiebrief van de OD worden de subsidiemogelijkheden voor de sanering opgenomen (gebeurt inmiddels).
- Wij onderhouden contact met de OD over te verstrekken informatie, over effecten van gevoerde acties en mogelijke andere stimuleringsacties.

3.4 Financiën

Dit plan van aanpak loopt tot 2024. De gemeenteraad heeft reeds budget beschikbaar gesteld voor de daadwerkelijke verwijdering van asbestdaken en voor het gratis storten van asbestplaten die door particulieren zelf zijn verwijderd (tot 35 m²). Ook de voorgestelde actieve, faciliterende en stimulerende rol van de gemeente brengt kosten met zich mee die kunnen worden gedekt uit bestaande middelen. De inzet van de projectleider voor 6 uur per week wordt gedekt uit het voorstel "nieuw beleid" Raalte duurzaam 2050 (nummer 19, programma 4.5) in het kader van de begroting 2018 e.v. Ten aanzien van de communicatie en informatieverstrekking is voor 2018 en 2019 jaarlijks 50 uur beschikbaar binnen het reguliere budget van het programma Milieu en Duurzaamheid. Mocht na de eerste ervaringen in 2018 blijken dat een intensivering nodig is in de aanpak, dan zullen we de raad bij de kaderbrief, als voorbereiding op de begroting 2020 e.v. een voorstel nieuw beleid doen toekomen.

Bijlage 1 Fasen asbestverwijdering provincie Overijssel

De provincie onderscheidt de volgende fasen bij asbestverwijdering. Per fase zijn het doel en de rol van de provincie per fase gegeven. De rol die de provincie per fase voor de gemeente ziet, staan in hoofdstuk 2.

Fase 1. Bewustwording

Doel van activiteiten en maatregelen is (versnelling van) bewustwording bij pandeigenaren (en de sociale omgeving), zodat de urgentie van sanering toeneemt.

Pandeigenaren, de gebruikers van de panden, hun sociale netwerk en omwonenden worden zich bewust van het aankomende verbod en de risico's van asbestdaken.

De rol van de provincie hierbij is:

- Bijdragen aan bewustwording, informatieverspreiding en informatieverstrekking aan pandeigenaren via gemeenten (i.s.m. partners zoals de GGD en beïnvloedende partijen).

De provincie biedt gemeenten een toolbox met onder andere voorbeeldbrieven, -webiste, persberichten, uitnodigingen, opzet bijeenkomsten.

Fase 2. Informatieverzameling, afweging en beslissen

In deze fase gaat het om stimulering, drempelverlaging, verleiding, vereenvoudiging, etc. Pandeigenaren nemen aan de hand van informatie over voor- en nadelen van asbestdakverwijdering een beslissing om al dan niet het dak te verwijderen. De draagkrachtigheid van de pandeigenaar is hierbij van groot belang.

De rol van de provincie hierbij is:

- Faciliteren van het bedrijfsleven /partners. Het gaat om adviserende, inventariserende, sanerende en aannemende bedrijven. Ook gaat het om het betrekken van beïnvloedende partijen, zoals financieel adviseurs, banken, makelaars, verzekeraars, branches, consumentenorganisaties, media en social media.
- Ontzorgen van de pandeigenaren door het bevorderen van een compleet aanbod vanuit het bedrijfsleven. Van advies, financiering, verwijdering of sloop tot vernieuwing/ verduurzaming dak (one-stop-shop concept). Bij financiering de koppeling bevorderen tussen asbestverwijdering en vernieuwing/verduurzaming dak.
- Geen subsidie aan pandeigenaren uitgaande van het voortzetten van de landelijke subsidieregeling en een financieringsaanbod vanuit het bedrijfsleven.

Fase 3. Verwijdering van het dak

Activiteiten en maatregelen zijn gericht op versnelling van breder, meer en ontzorgend aanbod door marktpartijen, zoals het one-stop-shop-concept en "menukaarten". Bij meer concurrentie zijn de kosten zo laag mogelijk.

De daken van particulieren zijn vaak kleiner dan 35 m². Die daken mag men zelf verwijderen. In dat geval hoeft er geen asbestinventarisatie te worden uitgevoerd en mag men het asbest zelf verpakken en afvoeren. Daken groter dan 35 m² moeten bedrijfsmatig worden verwijderd. Bij bedrijfsmatig verwijderde daken (ook indien het kleinere daken dan 35 m² betreft) is een asbestinventarisatie wettelijk verplicht. Het inventarisatiebedrijf moet hiervoor gecertificeerd zijn.

Tot voor kort kostte het verwijderen van een asbestdak gemiddeld ongeveer € 10/m² (€ 1 voor de inventarisatie; € 8 voor sanering en afvoer en € 1 stortingskosten). Een nieuw dak kost ongeveer vier tot vijf keer zoveel. Door de grotere vraag stijgen de kosten.

De rol van de provincie hierbij is:

- Bijdragen aan projecten met prioritaire doelgroepen.
- Bijdragen aan gebiedsgerichte projecten voor woonwijken, bedrijventerreinen en landelijk gebied.
- Bijdragen aan inventarisatie asbestdaken provincie breed (bv. inventarisatie WOZ data agrarische panden via Bureau Thorbecke, evt. toepassen nieuwe technieken voor luchtfoto's).
- Bijdragen aan monitoring van de voortgang sanering asbestdaken.
- Landelijke lobby en samenwerking vanuit koploperrol provincie en ambassadeurschap gedeputeerde.

Fase 4. Verwerking van het asbest

Deze fase is gericht op het versnellen van de ontwikkeling van een duurzamere oplossing voor asbestverwerking dan storten. De provincie ziet hierin een rol voor zichzelf.

Momenteel wordt asbest luchtdicht verpakt gestort op publieke en private stortplaatsen. De kosten hiervan zijn ongeveer € 50/ton, of te wel € 0,70 /m² (bij asbestgolfplaten). Er zijn plannen om asbest industrieel te verwerken tot onschadelijke stoffen (zoals staal terugwinnen uit metalen die met asbest verontreinigd zijn en de asbestvezels onschadelijk maken door verhitting en het omzetten van materialen met asbestcement in herbruikbare grondstof met cementachtige eigenschappen). Dat is uiteraard duurzamer. In afwachting van de nieuwe ontwikkelingen kan het asbest tijdelijk worden opgeslagen in plaats van gestort.

De rol van de provincie hierbij is:

- Stimuleren van innovatieve en duurzame verwijderings- en verwerkingsmethoden in plaats van storten.

Bijlage 2 Betrokken bedrijven en branchevertegenwoordigers

Vertegenwoordigers van pandeigenaren

In de gemeente Raalte hebben wij te maken met LTO Noord/LTO Salland (agrariërs), Vereniging Eigen Huis, Salland Wonen en ROV, KRW en Heino Aktief.

Ook willen wij een beroep doen op de Plaatselijk Belangen als verbindende partij naar de particuliere eigenaren.

Een deel van de agrariërs is lid van LTO Noord. LTO Noord brengt haar leden regelmatig op de hoogte van de in en outs van de asbestproblematiek. Zij is momenteel bezig om een project op te starten, waarbij het asbestdak vervangen wordt en er zonnepanelen op het nieuwe dak worden gerealiseerd.

Ook de gebiedscoördinator, aangesteld door de gemeente, heeft contacten met agrariërs.

Daarnaast kent de gemeente meerdere accountmanagers bedrijven en contactambtenaren richting Plaatselijk Belangen. Zij kunnen worden ingezet als verbinder tussen partijen.

Bedrijven en branchevertegenwoordigers die zich richten op advisering van pandeigenaren

Hieronder vallen banken, accountants, bouw- en huisvestingsadviseurs en bedrijfsadviseurs van ketenpartijen (zoals veevoederfabrikanten en zuivelproducenten). Zij hebben veel invloed op de bewustwording, informatievoorziening en inzicht in de technische en financiële mogelijkheden voor dakvervanging.

Ook verzekeraars hebben veel invloed op de beslissing om een asbestdak al dan niet te vervangen: steeds meer verzekeraars beperken de dekking van schade door een asbestdak.

Bedrijven en branchevertegenwoordigers die zich richten op dakvervanging, asbestverwijdering en –verwerking

Asbestinventarisatiebureaus verrichten onafhankelijk onderzoek naar de aanwezigheid van en het soort asbest in, op en rond gebouwen en op de bodem (inventarisatie en monitoring).

Asbestsaneringsbedrijven zijn gespecialiseerd in het verwijderen van asbesthoudende dakbedekking.

Vanwege de veiligheidsvoorschriften en het gevaar voor de gezondheid van de medewerkers is dit gespecialiseerd werk. In de gemeente Raalte kennen we vier saneringsbedrijven: REKO, Hoogenboom, Mensink (Asbestservice Salland) en AB Oost Nederland.

Aannemers in de bouw vervangen de verwijderde asbestdaken. De kosten van de vervanging is vaak vier tot vijf keer de kosten voor de sanering.

Groot- en detailhandelbedrijven kunnen ontzorgende producten aan particulieren leveren (vb. een doos met alle benodigdheden om asbest te verwijderen).

De ROVA nam tot 2018 tegen betaling asbest van particulieren in. Inwoners van de gemeente Raalte kunnen bij het milieu-brengstation folie afhalen, waarin de asbestplaten veilig verpakt kunnen worden. Per 1 januari 2018 is het storten van asbestplaten door particulieren uit de gemeente gratis, kan men – met acceptatiebrief - gratis inpakfolie ophalen bij het milieu-brengstation en kan men daar - in plaats van een bijdrage in de verwijdering van het asbestdak - een veiligheidspakket met alle benodigde materialen om het asbestdak met twee personen veilig te kunnen verwijderen, ophalen.

Asbestverwerkingsbedrijven richten zich op alternatieven voor het storten van verwijderde asbestdaken.

One-stop-shop-concept

Er zijn ook bedrijven die de pandeigenaar compleet ontzorgen. Het bedrijf werkt samen met verschillende bedrijven, zoals inventarisatiebureaus, slopers, asbestverwijderaars, bouwbedrijven, installateurs, e.a. Aan de keukentafel worden de wensen van de eigenaar geïnventariseerd; het bedrijf neemt al het werk uit

handen en zorgt voor de uitvoering tot en met een nieuw dak en eventueel voor de realisering van zonnepanelen. Al naar gelang de pandeigenaar wil.

Asbest Service Salland (Bouwbedrijf Mensink, Broekland) werkt op deze manier. Zij regelt de sanering en de renovatie van het asbestdak. Van de eerste inventarisatie tot de laatste nieuwe dakgoot, inclusief de subsidieaanvraag bij het Rijk. Zie voor verdere informatie: <http://asbestsalland.nl/>.

Asbestschakel uit Hengelo gaat nog een stap verder. Het is een samenwerkingsverband van verschillende bedrijven, voornamelijk uit Overijssel, met hierbij enkele landelijk bekende spelers. Asbestschakel bestaat uit inventarisatiebureaus, slopers, asbestverwijderaars, bouwbedrijven, installateurs, toeleveranciers van materialen en adviseurs.

Lokale aannemers kunnen hierbij (tijdelijk) aansluiten.

Aan de keukentafel worden de wensen van de eigenaar geïnventariseerd; Asbestschakel neemt al het werk uit handen en zorgt voor de uitvoering tot en met bijvoorbeeld de aanleg van zonnepanelen. Door gebiedsgewijs te werken zijn de aanrijtijden van het ene adres naar het andere kort. De dienstverlening van de diverse bedrijven is geheel op elkaar afgestemd en gecompriëerd. Door deze werkwijze werkt ze snel en kan ze een totaaloplossing bieden tegen scherpe prijzen.

Asbestschakel is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met Provincie Overijssel. Ze werkt in gebiedsclusters: inventarisatie, voorlichting en uitvoering van sanering en vervanging worden per een of liefst twee gemeenten geclusterd. De provincie en het Energiefonds Overijssel ondersteunen het initiatief ook bij de verdere uitrol in de diverse gemeenten. Per gebied kunnen lokale bedrijven, zoals saneerders en dakdekkers, aanhaken.

Voor verdere informatie over Asbestschakel wordt u verwezen naar www.asbestschakel.nl, en voor hun werkwijze naar een artikel in Nieuwe Oogst, het ledenblad van LTO Nederland: <https://www.nieuweoogst.nu/nieuws/2017/10/04/co%C3%B6peratie-asbestschakel-start-in-twente>.